

TELEGRAFVERKET

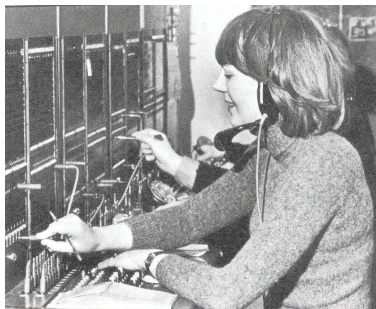
"VÄXELN HALLÅ!"

TELEGRAFVERKET

Mitt barnbarn Karin fick nyligen av sina föräldrar en mobiltelefon i present på sin 15-årsdag. En mobiltelefon med avancerade program; GPS, MP3, kamera, radio, stereo m.m. Mina tankar gick då drygt 60 år tillbaka i tiden, när jag 15 år gammal (år 1945) började som lärling på telefonväxeln i Järkvissle.

På den tiden hade de flesta abonnenterna en väggfast telefon med vev, men det började även komma bordstelefoner. Alla familjer i byn hade inte telefon, men tillräckligt många för en heltidsanställd föreståndare, Astrid Ersson. Hon var glad över att ibland få avlösning med växeln, eftersom hon och maken Henry Hellmin nyligen fått omvårdnaden om ett finskt krigsbarn, Leea 2 år.

Växeln öppnade kl. 08.00 vintertid och kl. 07.00 sommartid och stängde kl. 21.00. Det kunde vara lugnt vissa tider under dygnet, men på förmiddagen var de flesta rikssamtalen till Sundsvall. Det var då mest handelsbolaget Bodauppköp som behövde beställa varor och eftersom Järkvissle inte hade egen rikslinje till Sundsvall måste man låna av Sillre. Det kunde vara väntetider, men de flesta var vana vid det så ingen klagade. Var det brådskande beställdes ilsamtal, vilket var dyrare för abonnenten.

Rikssamtalen indelades i perioder om 3 minuter. Efter 3 perioder, alltså 9 minuter, gick växeltelefonisten in på linjen och meddelade tiden så abonnenten kunde avsluta samtalet. Långa samtal tilläts inte, 3 perioder ansågs tydligen vara fullt tillräckligt. De lokala samtalen fick vara hur långa som helst.

Vad jag kommer ihåg var alla vänliga. Många ville gärna prata med telefonisten en stund innan de kopplades vidare.

Fredagen den 31 maj 1963 klockan 21.00 avvecklades den manuella telefonväxeln i Järkvissle och automatiken tog över. En ny tidsepok började.

När jag ser på utvecklingen inom telefonin undrar jag om finns det telefoner om 60 år. Har vi kanske ett chip på armen så vi kan kommunicera med alla i världen? Tyvärr kommer jag aldrig att få veta svaren men tanken svindlar. / *Barbro Ericsson*

*De sista växeltelefonisterna i våra trakter,
vid avtackningen i mitten av 1960-talet.
Föreståndaren i Järkvissle Astrid Ersson är
tredje dam från vänster. I bakgrunden
Lidens Gamla Kyrka.
Tack Sundsvalls Tidning.*